

Asielzoekers Integratie Zemst vzw

Jaarverslag 2004

AZIZ werd in 2001 opgericht. Sinds eind 2003 profileert AZIZ vzw zich als een vluchtelingenorganisatie en een groep die zich afzet tegen racisme en vreemdelingenhaat. De vereniging komt op voor de belangen en kansen van asielzoekers en vluchtelingen en ontwikkelt initiatieven om bij de bevolking meer openheid voor vreemdelingen en de veranderende samenleving tot stand te brengen.

1) Activiteiten ten gunste van asielzoekers

AZIZ werkt niet alleen met en voor asielzoekers van het Lokaal Opvang Initiatief (LOI) van OCMW Zemst, maar ook voor ontvankelijk verklaarde asielzoekers die ervandaan komen en in de regio wonen. De activiteiten van het vorige jaar werden verder gezet:

- tafeltennis: dankzij de gastvrijheid van KWB Zemst iedere maandagavond in het Parochiecentrum Zemst. Contactpersonen: Agnes Cruysweegs en Peter de Backer.
- zaalvoetbal: op uitnodiging van diverse verenigingen werden een zestal matches gespeeld. Contactpersoon: Jan Colebrants.
- Computerlessen met toegang tot internet en e-mail: ten huize van Gilbert Desmet
- Lessen Nederlands: diverse leden van AZIZ geven bijlessen bij hen thuis aan personen die professionele lessen Nederlands volgen.

AZIZ verdedigt dat ook de asielzoekers van het LOI toegelaten worden tot inschrijving in Huis van het Nederlands te Mechelen. Na een test worden ze door verwezen naar één van drie cursusniveau's. Alhoewel het nieuwe inburgeringsdecreet de lessen Nederlands pas voorziet voor ontvankelijk verklaarde asielzoekers, laat Mechelen ook nog personen die niet ontvankelijk verklaard zijn toe in de open plaatsen. We stellen vast dat de asielzoekers deze professionele lessen Nederlands zeer belangrijk vinden omdat zij zich dankzij de goede methode al na een drietal maanden in het Nederlands kunnen behelpen, en omdat de lessen structuur aan hun week geven én gelegenheid om vrienden te maken.

Contactpersonen: Agnes Cruysweegs en Josée Goethals.

Deze visie van AZIZ wordt niet gedeeld door het OCMW Zemst. Dit wil dat de asielzoekers minstens gedurende de eerste drie maanden Nederlands krijgen van vrijwilligers in het centrum zelf, wat gelegenheid biedt tot controle.

Praatcafé: iedere tweede dinsdag van de maand, ofwel in het gemeenschapslokaal van het LOI Zemst ofwel thuis bij iemand van de leden. Op mooie zomeravonden werd er ook gewandeld in landelijke gebieden van Zemst.

- Natuur- en stadswandelingen: een viertal wandelingen: Blaasveld (13 maart, zie kader), Mechels Broek (18 april), Romboutstoren van Mechelen (7 juli), stadswandeling in Mechelen (25 augustus) telkens onder leiding van Eric Nobels en vaak ook van Tine Podewijn.

Bijzonder !

In het kader van de landelijke ZEBRA-actie om multiculturele contacten te bevorderen, organiseerde KWB Zemst samen met AZIZ op 13 maart een wandeling en een gezellige avond.

In RAAKSKE, het KWB-blad van Zemst, van 5 april, staat een verslag van Hugo:

“Wie had ooit gedacht dat KWBers uit Zemst met mensen uit Irak, Iran, Oezbekistan, Tsjetsjenië, Pakistan, Ivoorkust, Togo ... het Broek van Blaasveld zouden bewandelen? ...We waren met een 50 à 60-tal en werden begeleid door 2 fantastische gidsen. De voertaal was zowel Nederlands als Frans en Engels, maar verschillende asielzoekers kunnen al een aardig mondje Nederlands praten. ...Na de wandeling begon de gezellige avond in de Parochiezaal van Zemst. Er werd niet alleen aan eten en drinken gedacht, maar vooral aan muziek en dans door ...ja, zowel KWBers als asielzoekers. Die dag had veel troeven: een prachtige wandeling, spijs en drank, leerrijke activiteit, gezellig onderonsje, unieke ervaring en ... het besef dat mensen, ongeacht hun nationaliteit, godsdienst of huidskleur, behoefte hebben aan een beetje geluk, vriendschap, solidariteit en liefde.”

Andere activiteiten waar we met asielzoekers aan deelnamen:

- De MALI-voettocht in Zemst-laar op 15 februari
- wereldrestaurant van de Wereldwinkel op zondag 7 maart
- avond van de feestelijke prijsuitdeling van ACW-arr. Mechelen voor de laureaten en genomineerden van de actie 'Van een scheef huis en nieuwe dingen' op 19 mei
- Pinksterjaarmarkt van Zemst op maandag 31 mei
- concert van klassiek Arabische luit en Syrische gezangen o.l.v. Frank van de Peer en Marwan Zoueini in het kerkje van Veltem-Beisem op zaterdag 5 juni
- Soirée Tropicale, Zemst-Eppegem, op zaterdag 10 juli
- Theater "Zomerdag" van het gezelschap Fast Forward, in de Oude Stadsfeestzaal van Mechelen op 27 oktober

Bijstand allerlei : AZIZ doet veel meer dan zorgen voor sport en ontspanning! Vooral veel ontvankelijk verklaarde asielzoekers vragen hulp. Wat doen we voor hen?

- spreken met een OCMW waaraan een ontvankelijk verklaarde asielzoeker is toegewezen. Dat is vaak nodig en gebeurt in goede verstandhouding. Voor vele asielzoekers is hun OCMW veraf gelegen en kost de reis erheen veel geld, zodat ze uitleg zoeken dichterbij. Vaak ook kunnen ze hun probleem niet goed overbrengen aan hun maatschappelijk assistent. Asielzoekers zien vaak dat hun OCMW andere eisen stelt dan het OCMW van een vriend of lotgenoot. Dat komt door de autonomie van de OCMW's. Tot nu toe werden al verschillen besproken in verband met de verplichting om de maandelijkse verlenging van de oranje kaart te gaan tonen, een voorschot op leefgeld, betaling van de garantie voor de kamerhuur, sociaal-professionele vrijstelling ...
- informatie geven over rechten en plichten. AZIZ geeft o.a. brochures door die de overheid verspreidt in veel verschillende talen, alsook informatie van het vluchtelingenwerk.
- de weg wijzen en begeleiden naar professionele diensten en administratie (stadsdiensten, onderwijs en diensten voor erkenning van diploma's, dokters en ziekteverzekering ...)
- de communicatie met de advocaat bevorderen
- een woning helpen zoeken en onderhandelen met huiseigenaren
- aan werkgevers informatie geven over de arbeidsvoorwaarden voor de asielzoeker
- de vakbond raadplegen wanneer de asielzoeker wantoestanden op het werk ondervindt
- toeleiden naar interimbureaus ...
- enz

2) Bewustmaking van de bevolking

Een ander luik van AZIZ is de organisatie van gelegenheden waarop Belgen en asielzoekers & vluchtelingen mekaar kunnen leren kennen. Daarbij maakten we vaak gebruik van het mooie gedicht "*als alle anderen anders anders gaan beleven, zal anders, van de ene op de andere dag, gewoon gewoon worden*" dat we kregen vanuit de Orlando-vereniging in Mechelen.

- **Informatieavond "beseffen wat er gebeurt in Afghanistan"** op vrijdag 4 juni in d'Oude School Weerde. Osman en Shkeiba Faizi, beiden oogspecialisten uit Afghanistan, gaven een inleiding en muzikale omlijsting. Eva Berghmans, medewerkster van Amnesty International Vlaanderen, gaf een zeer interessante uiteenzetting over de situatie van veiligheid en mensenrechten in Afghanistan. Freddy Langenus, technicus van het Filmhuis Mechelen, draaide de speelfilm "A cinq heures de l'après-midi". Een infostand toonde foto's van het Vrouwenhuis in Istalif dat tot stand kwam door Moeders voor Vrede en de Vrouwenraad. Ruim honderd mensen waren zeer tevreden over deze avond.
- **"Afrikaans feest" in het kader van Grabbelpas**, een samenwerking van AZIZ en de Werkgroep Ontwikkelingssamenwerking van de Gemeente, op vrijdag 27 augustus. Met 25 kinderen werd gekookt, geknutseld en gequized. Zeer gezellig.
- **"Wereldfeest van talenten"** in de Schranshoeve te Eppegem op zondag 12 september. Het weer was goed, het eten van Sammy en Herman's kookclub was heel lekker. De muzikanten wisselden af van de vroege namiddag tot laat in de avond: Lode Tooten (VI), Osman Faizi (Afghanistan), de groep o.l.v. Frank Van de Peer (Vlamingen en Iraniërs), de Senegalese groep, de Tsjetsjeense kinderdansgroep, Kis (Guinée K.), de Roemeense groep,

Sammy Duglass (Palestina), de Roma muzikanten, Bruno, Gust en Bart (VL), de groep van Lode Tooten (VL). Het was een festival dat de bevolking liet kennis maken met de goede kanten van de samenwerking met nieuwkomers.

- **tentoonstelling “Vluchten is van alle tijden”** van 11 oktober tot 11 november in de polyvalente zaal van de Bibliotheek Zemst. De tentoonstelling was een samenwerking van AZIZ en vzw De Semse en toonde: de gravure EXODE JUIN '40 France van Frans Masereel; foto's van Zemstse vluchtelingen tijdens de wereldoorlogen 1914-18 en 1940-45; foto's en documentatie rond oorlogsvluchtelingen van nu. Er werd een brochure gedrukt met vluchtverhalen en getuigenissen van vluchtelingen van vroeger en nu en met informatie over de Conventie van Genève en de asielprocedure in België. Een reeks activiteiten werd rond deze tentoonstelling georganiseerd:
- **dinsdag 12 oktober, 20u. openingsavond**
Roger Van Kerckhoven (De Semse) sprak over de verschrikkingen die de mensen van Zemst in de eerste oorlogsdagen van 1914 ondergingen.
De avond werd bijgewoond door een 55-tal personen en afgesloten met een receptie.
- **zaterdag 16 oktober, 9u – 12u.30 verwendag van de bibliotheek**
Deze jaarlijks terugkerende activiteit kreeg een meerwaarde door de tentoonstelling, de muziek van de ud-spelers Fr. Van de Peer en S. Duglass, en Afghaanse versnaperingen.
- **dinsdag 19 okt, 14u: namiddag voor de senioren van Zemst.**
Jean Vanhaecht greep de tentoonstelling aan om Toine Van Noyen te interviewen over de vluchtelingen van Zemst tijdens de oorlog van 1940-45.
De namiddag werd bijgewoond door een 40-tal personen.
- **vrijdag 22 okt, 20u: informatieavond “Islam, bevrijdend? bedreigend?”**
Drie samenwerkende verenigingen, 11.11.11, Wereldwinkel en AZIZ, hadden journaliste Catherine Vuylsteke uitgenodigd. Zij sprak over de politieke islam / het islamisme.
De avond werd bijgewoond door een 75-tal personen.
- **Woensdag 10 november, afsluitingsavond** over de vluchtelingen van nu.
Auteur en acteur Michael De Cock, bekend door zijn boek 'Op een onzeker uur' en de vluchtverhalen die hij in een vrachtwagen vertelde (2003), bracht de aangrijpende verhalen van een Tsjetsjeense en een Peruaanse man. Diederik Kramers van UNHCR sprak over de opvang van vluchtelingen in de wereld; Pieter De Gryse van Vluchtelingenwerk Vlaanderen over de oorlogsvluchtelingen in België. Het ensemble Viertakt zorgde voor muzikale intermezzo's. De avond werd bijgewoond door een 80-tal personen.
- **Op diverse data hebben zes van de acht basisscholen** van de gemeente, met samen 194 leerlingen, de tentoonstelling bezocht. Ze kregen uitleg en een brochure van de tentoonstelling.

De tentoonstelling maakte reacties los en krijgt opvolging

- Ring TV maakte een TV-opname rond de tentoonstelling.
- de toespraak van de 11- novemberviering van de gemeente in Epepegem trok de parallel met de vele plaatsen in de wereld waar vandaag nog de waanzin van oorlog toeslaat en vluchtelingenstromen veroorzaakt.
- Roger van Kerckhoven schreef een ontroerend gedicht 'de stem' (zie website www.aziz.be)
- Vluchtelingenwerk Vlaanderen en het Brussels bureau van UNHCR zetten andere vluchtelingenorganisaties in Vlaanderen ertoe aan om het concept en de materialen van de AZIZ-tentoonstelling te gebruiken. Op deze manier kunnen ze de plaatselijke bevolking informeren over de 'bijkomende bescherming van oorlogsvluchtelingen' die België in opvolging van een Europese richtlijn moet uitwerken.
- **Vredesfeest** in de parochiezaal van Zemst op 29 december, voor leden en allen die in 2004 met de vereniging meewerkten. 130 personen genoten van het “ouderwets” gezellig feest met lekker eten, mooie muziek, dans en veel goed humeur.

3) Organisatie

AZIZ telde eind 2004 vijftig leden, onder wie 10 effectieve leden.

De algemene vergadering vond plaats op 17 maart. Het was een belangrijke vergadering omdat nieuwe statuten en een nieuw huishoudelijk reglement werden goedgekeurd. Daarmee werden de statuten van AZIZ aangepast aan de nieuwe vzw-wet van 2 mei 2002.

De moeilijke relatie tussen AZIZ en het OCMW ging verder, ook nadat AZIZ eind 2003 schriftelijk had meegedeeld dat de vereniging een autonome vluchtelingenorganisatie wil zijn en dus niet door een contract van vrijwilligerschap met OCMW verbonden kan zijn.

In 2004 heeft AZIZ zelf nog een paar maal de draad van het overleg opgenomen.

Ook heeft de vzw zich gewend tot het Centrum van Gelijke kansen en Racismebestrijding. Dit heeft geleid tot een analyse van de situatie rond het LOI door medewerkers van Fedasil en PRIC Vlaams-Brabant. De resultaten van de analyse worden verwacht tegen begin 2005.

“De werking van onze vereniging kan tot conflicten leiden. Want wij vinden dat wij als actieve burgers moeten durven aanklagen dat het asielbeleid in België grote tekorten vertoont. Ambtenaren worden geacht dat beleid uit te voeren, maar wij mogen kritisch zijn tegenover het beleid. Uiteindelijk herken je in ons, wakkere burgers, de volwassenwording van de democratie”
(interview in Tertio, zie hieronder)

AZIZ vzw kreeg in 2004 ook veel aanmoedelingen:

- door het Netwerk Racisme Keren van KMS (Kerkwerk Multicultureel Samenleven) werd AZIZ voorgesteld als een voorbeeld van goede praktijk (vergadering van zaterdag 20 maart).
- het Opinieblad TERTIO (nr. 230 van 7 juli) wijdde de “achterkrant” aan een interview over de motieven en werking van AZIZ (interview met J. Goethals)
- ACW-Mechelen nomineerde AZIZ vzw als “vernieuwend sociaal project” tijdens het lentefeest van 19 mei. De mannen van het LOI waren van de partij om er een glas op te drinken.
- De bank KBC schonk een bedrag aan AZIZ, in het kader van de jaarlijkse ‘solidariteitsactie’. Eén van de medewerkers die ook lid is van AZIZ had de vereniging voorgesteld.
- Koning Boudewijnstichting (Fonds Celina Ramos), het Brussels bureau van UNHCR en Vluchtelingenwerk Vlaanderen gaven financiële steun om de tentoonstelling over vluchtelingen (zie onder) mogelijk te maken. Het Gemeentebestuur van Zemst gaf in natura.

4) Deelname van AZIZ-leden aan vormingen

- 5 maart, studienamiddag van de Orde van Vlaamse Balies over “het Vluchtelingenverdrag” (2 leden)
- 20 maart, 2° bijeenkomst van netwerk Racisme keren (3 leden)
- 24 maart, vergadering van ORCA (Organisatie Clandestiene Arbeidsmigranten) (1 lid)
- 25 maart, politieke vorming over “Mensen zonder papieren” (2 leden)
- 26 maart, infovoormiddag van de Provincie Vlaams-Brabant over “ABC van tewerkstelling van buitenlandse arbeidskrachten” (1 lid)
- 2 april, Platformvergadering van Foyer en Medische Steunpunt mensen zonder papieren: “Machtiging tot verblijf om medische redenen op basis van art.9 lid 3 Verblijfwet” (2 leden)
- 23 april, studienamiddag van de Orde van Vlaamse Balies over “Communicatie met de asielzoeker” (1 lid)
- 24 april, platformvergadering van Kerkasiel Anders (2 leden)
- 26 mei, algemene vergadering van de Cultuurraad Zemst (1 lid)
- 9 en 10 juni, cursus van de Provincie Vlaams-Brabant over “Behandeling van trauma bij vluchtelingen” (1 lid)
- 25 juni, vergadering van Medisch Steunpunt mensen zonder papieren over “Toegang tot zorgen en sociale rechten; Recht op verblijf voor ernstig zieke personen zonder papieren (1 lid)
- 29 september, studiedag van het Rode Kruis over “Begeleiding op ‘vreemde’ maat” (1 lid)

5) Samenwerking van AZIZ met andere vluchtelingenorganisaties

De samenwerking van de vorige jaren werd verder gezet en verstevigd.

- **VLOS vzw (Vluchtelingen Onthaalgroep Sint-Niklaas)**. Vlos begeleidt in vele asielzoekers, vaak onder heel moeilijke omstandigheden.
 - Samen met VLOS kregen AZIZ-leden een bezoek met toelichting bij de Dienst Vreemdelingenzaken te Brussel, op maandag 16 augustus
 - We waren aanwezig bij het debat over “Asiel en Migratie” op zondag 5 september
 - en bij de informatieavond “wat na de asielprocedure”? waarop medewerkers van Vluchtelingenwerk en IOM (International Organisation for Migration) uitleg gaven voor uitgeproceerde asielzoekers.

- **WIV (Werkgroep Integratie Vluchtelingen) Mechelen**

Bij de excursie van 7 juli verwelkomde WIV de wandelaars en beklimmers van de Romboutstoren voor een gezellige lunch.

Leden van WIV waren aanwezig op de Afghanistan-avond en het Wereldfeest.

Leden van AZIZ waren aanwezig op de kerkactie van WIV en kerkasiel op 19 juni.

- **Vluchtelingenwerk Vlaanderen (vroeger OCIV)**

Leden van AZIZ werken trouw mee door o.a.

- deelname aan de algemene vergaderingen en acties van Forum Asiel & Migratie. Zo werd in november deelgenomen aan de actie “wachtrijen” om de trage behandeling van asioldossiers aan te klagen.
- vanuit het werkveld na te denken over de invulling van het vernieuwd profiel van Vluchtelingenwerk en over de wederzijdse uitwisseling tussen het centraal bureau en de lokale vluchtelingenorganisaties
- we vroegen en kregen ook veel adviezen van de juridische dienst.

en er werd een stevige brug gelegd naar 2005

Eind 2004 deelde de Koning Boudewijnstichting mee dat het projectvoorstel dat AZIZ had ingediend voor de oproep ‘Nieuwe mensen, nieuwe kansen’ uitgekozen was voor subsidie.

Van 280 inzendingen waren er slechts 27 projecten weerhouden en daar waren we bij!

Daarmee kreeg AZIZ de middelen om in 2005 een reeks van 10 excursies te organiseren en daarmee een netwerk uit te bouwen tussen asielzoekers en vluchtelingen van verschillende nationaliteiten. Dit wordt dan ook één van de belangrijke activiteiten in het volgende werkjaar.